

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
By- og Landmiljø
Att: Anita Rosenkilde Lodberg

7. juni 2019

Sagsnr.: EMN-2016-09903

Tlf. direkte: 6225 9857

mat@gasnet.dk

HMN GasNets hørings svar på ansøgning om ændret ledningstrace og dispensation fra starttilslutning mv. i Storvorde-Sejflod

Aalborg Kommune har 5. april 2019 fremsendt ovennævnte ansøgning i høring med høringsfrist 7. juni 2019. I den mellemliggende periode har der været afholdt møder mellem Aalborg Varme, Aalborg Kommune og HMN GasNet både fysik, over Skype og gennem mails, hvorved ansøgningen er blevet yderligere oplyst.

1. Konklusion

GasNet har ingen indsigelser mod ansøgningens to første punkter angående ændret ledningstrace og deraf afledt ændret liste af lodsejere, der berøres.

Derimod finder GasNet det modstridende med det samfundsøkonomiske krav, hvis Aalborg Varme får dispensation til at igangsætte projektet ved alene at have opbakning fra 35 % af varmegrundlaget. En forringet starttilslutning vil al andet lige medføre en lavere tilslutning undervejs i projektet. Den samfundsøkonomiske effekt heraf er, at gennemførelse af konverteringsprojektet vil være en større samfundsøkonomisk omkostning end at fortsætte med naturgasforsyning.

2. Baggrund

Aalborg Kommune godkendte i december 2017 et projektforslag for konvertering af Storvorde og Sejflod fra naturgas til fjernvarme. Daværende godkendelse skete på grundlag af et projektforslag samt diverse supplerende beregninger, der sammenfattende nåede frem til en konklusion om, at konvertering til fjernvarme ville have en samfundsøkonomisk omkostning på 182,9 mio. kr., mens fortsat naturgasforsyning ville koste 190,8 mio. kr.

På baggrund af bemærkninger om de anvendte priser for store gaskedler samt den dagældende grænse mellem naturgaspris for henholdsvis store og små forbrugere blev omkostningen ved fortsat naturgasforsyning korrigeret til 188,4 mio. kr., mens konvertering til fjernvarme ville have en omkostning på 181,8 mio. kr. Der var således en fordel på samlet 6,6 mio. kr.

Med nærværende ansøgning ønsker Aalborg Varme nu at ændre tre forhold i det godkendte projektforslag. Disse gennemgås en-for-en i de følgende afsnit.

3. Ændring af ledningstrace

Aalborg Varme ønsker at ændre ledningstraceet, da det siden udarbejdelsen af det oprindelige projektforslag har vist sig, at varmebehovet i Klarup vil stige væsentligt de næste år.

Ændringen medfører en forøget samfundsøkonomisk belastning af fjernvarmeprojektet på 4,5 mio. kr., hvorefter der er en resterende samfundsøkonomisk fordel ved konvertering til fjernvarme på 2,1 mio. kr.

GasNet har ingen indsigelser mod denne ændring.

4. Ændring af berørte lodsejere

Som konsekvens af det ændrede ledningstrace ændres de berørte lodsejere. GasNet har ingen indsigelser mod denne ændring.

5. Ændring af tilslutningstakt

Da Aalborg Kommune godkendte projektforslaget skete dette med en betingelse om, at der kunne dokumenteres en starttilslutning på 50 % inden 1 år fra godkendelsen. Denne tidsperiode er sidenhen blevet udvidet med et halvt år til ultimo juni 2019. Aalborg Varme ønsker nu dette krav reduceret til blot 35 %.

5.1. Baggrund

Aalborg Varme har siden 1. oktober kørt kampagne i Storvorde og Sejlflod med henblik på at åbne den påkrævede starttilslutning. I øjeblikket er der opbakning til projektet fra ca. 32 %, hvilket jf. interesse-meteret på Aalborg Varmes hjemmeside ikke har rykket sig synderligt siden midten af marts måned. Den opnåede interesse skal ses i lyset af, at Aalborg Varme har gjort en stor indsats for at informere om projektet.

Aalborg Forsyning har:

- Afholdt informationsmøder siden slutningen af september
- Afholdt en lang række drop-in arrangementer
- Siden december måned har Aalborg Varme tilbudt konceptet Varme+, hvor kunden gennem en fast månedlig betaling på 245 kr. modtager en løsning, hvor Aalborg Varme leverer, monterer og servicerer fjernvarmeenheden. Kunden vil altså ikke have uforudsete udgifter til varmesystemet.
- Siden starten af marts har Aalborg Varme tilbudt passiv tilslutning, hvor kunden kunne få samme rabat på tilslutning, som de kunder der tilslutter sig fra start mod, at stikledningen etableres allerede ved udlægning af gadenet, mens kunden først forpligter sig til at skifte til fjernvarme inden 5 år.

Til trods for den store informationskampagne samt tilbud over længere tid om Varme+ og passiv tilslutning, er det altså ikke lykkedes Aalborg Varme at opnå tilslutning fra mere end ca. 32 % af områdets kundegrundlag.

På denne baggrund ønsker Aalborg Varme nu dispensation fra kravet om 50 % starttilslutning, som i stedet skal rettes til et krav om 35 % starttilslutning. Aalborg Varme fastholder dog forventningen om 90 % tilslutning i år 10 og 98 % i år 20. Lægges denne udvikling til grund forringes den samfundsøkonomiske fordel med 2,5 mio. kr., hvorved der, jf. ovenstående afsnit, opnås et samfundsøkonomisk resultat, der viser at konvertering til fjernvarme vil være 0,4 mio. kr. dyrere end fortsat naturgasopvarmning. Dette kan muligvis opvejes af en ny takststruktur, der forventes at reducere fremløbstemperaturen og derved ledningstabet.

5.2. Urealistisk konverteringstakt

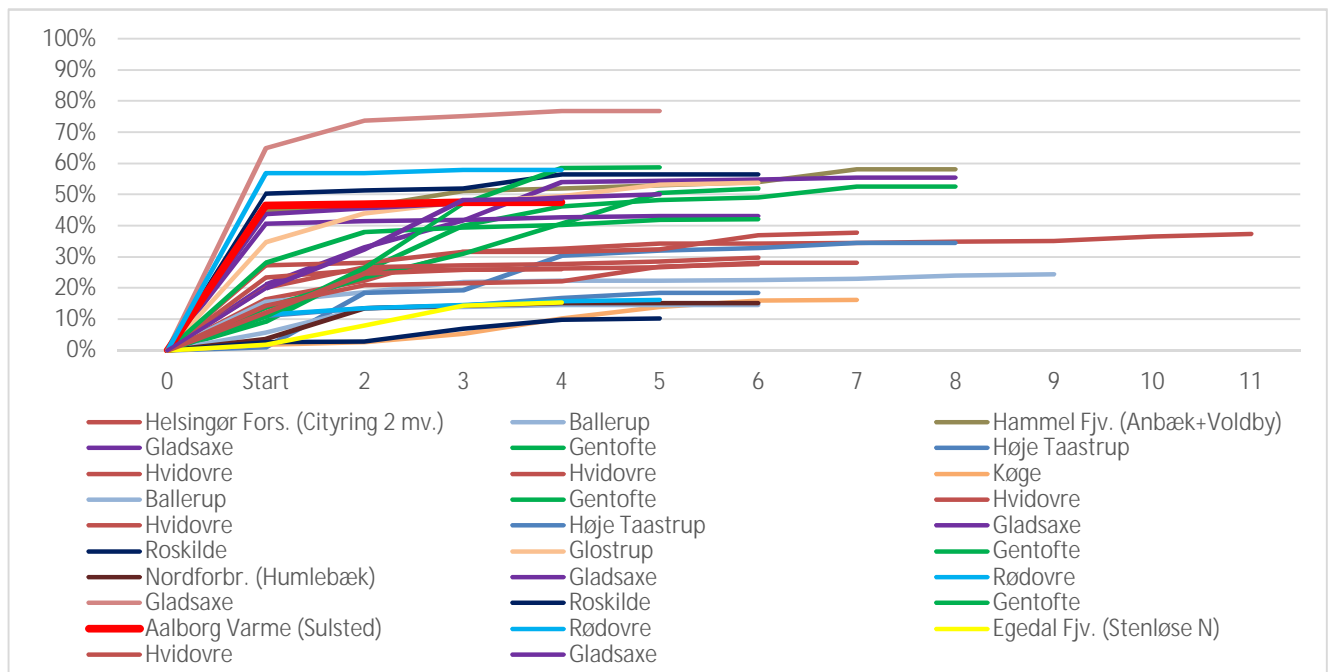
Aalborg Varmes kampagne giver et solidt grundlag til at fastsætte starttilslutningen samt tilslutningen efter 5 år, da Aalborg Varme med tilbuddet om passiv tilslutning giver fremtidige kunder, der forventer at skifte indenfor få år en stor økonomisk gulerod til at forpligte sig hertil allerede fra start.

Aalborg Varmes forventning om 35 % tilslutning inkl. passiv tilslutning er således ikke alene et udtryk for starttilslutningen, men også tilslutningen efter 5 år. Så når den samfundsøkonomiske beregning er baseret på ca. 60 % tilslutning i år 5, så er det uden hold i den markedsundersøgelse, som Aalborg Varme selv har foretaget.

GasNet medgiver, at der kan være en såkaldt "graveeffekt", men størrelsen af en sådan har Aalborg Varme ikke fremlagt. Det vil ellers være helt oplagt at opgøre denne på baggrund af parallelprojektet i Sulsted, der for 5 år siden fik tilbudt fjernvarme.

Også hvad angår den mellemlange tilslutningstakt efter 10 år synes tilslutningstakten stærkt overvurderet. Aalborg Varme holder således fast i, at 90 % har tilsluttet sig efter 10 år til trods for, at alene 35 % kan forventes at have tilsluttet sig efter 5 år.

Erfaringerne fra øvrige konverteringsprojekter viser, at der alene sker en meget begrænset konvertering fra naturgas til fjernvarme de første mange år efter etableringen af fjernvarmenettet. Det er således ved selve udlægningen af nettet, at den primære konvertering sker. Dette følger af en opgørelse GasNet har foretaget for alle konverteringsprojekter i forsyningsområdet omhandlende mere end 100 kunder og uden tilslutningspligt.

I figuren er Start defineret som status 2 kalenderår efter godkendelse. I nogle projekter er det dog valgt, at foretage konverteringen over en periode på 3-5 år, hvorfor tilslutningstakten er stødt stigende over de første år, hvorefter de alle som én flader ud uden nævneværdig konvertering de efterfølgende år. Sådan er også erfaringen fra Sulsted. Hvordan konverteringen så for alvor videreføres igen siger de historiske erfaringer endnu ikke noget om.

For ingen af projekterne med en starttilslutning omkring 35 % ser ud til at være i nærheden af 90 % konvertering efter 10 år, når tendenserne for de seneste år betragtes.

En sådan udvikling er helt overordnet i god tråd med de generelle brugerøkonomiske forhold mellem fjernvarme og naturgas. I mange tilfælde forholder det sig sådan, at hvis gasfyret alligevel står overfor forventelig snarlig udskiftning, så er det fordelagtigt at skifte, imens det typisk vil være fordelagtigt at fortsætte med naturgasopvarmning, hvis fyret forventes fortsat at have mange leveår. Dette stemmer også overens med konkurrenceforholdet i Storvorde og Sejflod.

Med en forventet levetid for et gasfyр på omkring 20 år, vil folk med kedler yngre end ca. 13 år, hvilket typisk svarer til ca. 60-70 % af kedlerne, have fordel af at vente med at skifte til kedlen alligevel skal udskiftes, mens det for de ældre kedler vil være fordelagtigt at konvertere fra start, således de kan benytte sig af tilbuddet fra start. Det betyder, at efter endt udlægning af

gadenet og tilslutning af de ældste 30-40 % af kedlerne, vil der være en meget ung gaskedelbestand tilbage, hvorfor der går en del år inden der ingen vil være et væsentligt antal konverteringer.

Erfaringerne fra tidligere større konverteringsprojekter fra naturgas til fjernvarme generelt eller specifikt fra Aalborg Varme understøtter ikke, at 90 % af de gasopvarmede boliger vil være konverteret til fjernvarme efter 10 år og særligt ikke med en starttilslutning på blot 35 %, hvilket formentligt også vil være tilfældet efter 5 år.

GasNet finder det således ikke retvisende at fastholde en forudsætning omkring 90 % konvertering efter 10 år samtidigt med at startkonverteringstakten reduceres fra 50 % til 35 %.

GasNet har derfor bedt Aalborg Varme beregne den samfundsøkonomiske konsekvens ved følgende konverteringstakt.

- a) På baggrund af Aalborg Varmes kampagne kendes starttilslutningen, hvilken deles op mellem de forskellige forsyningsarter.
- b) GasNet anerkender, at der er en "graveeffekt" hvorfor denne bør tillægges til starttilslutningen på baggrund af erfaringerne fra Sulsted.
- c) Erfaringerne fra Sulsted kan også bruges til at vise udviklingen de første 3 år efter etablering af gadenettet opdelt på forsyningsarter
- d) Fra år 5 regnes med en lineær konvertering frem mod 98 % i år 20.

Denne beregning viser, at konvertering til fjernvarme vil være 13,2 mio. kr. dyrere end fortsat naturgasforsyning.

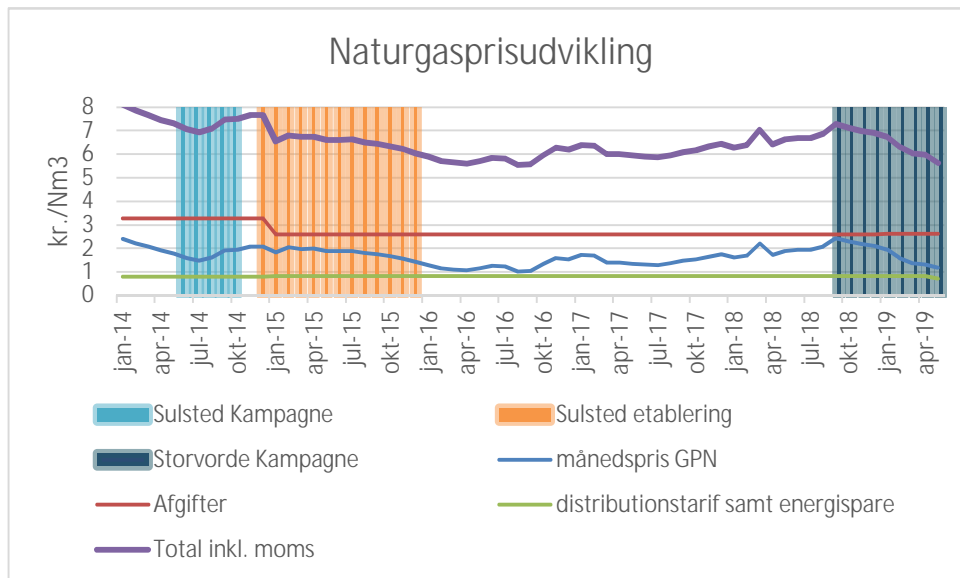
Aalborg Varme har tilkendegivet, at de ikke er enige i præmissen for denne beregning, af følgende årsager:

1. Tilslutningen i Sulsted skete på et tidspunkt, hvor gaspriserne var lavere end nu.
2. Der blev opkrævet et væsentligt højere kraftvarmetillæg i Sulsted på 15,54 kr./m² mod det nuværende kraftvarmetillæg i Storvorde Sejlflod på 6,91 kr./m²
3. Der kan nu tilbydes et nyt koncept kaldet Varme+, hvor Aalborg Forsyning ejer og serviceer kundens fjernvarmeunit.
4. Der kan nu tilbydes passive stik, hvor kunden først i løbet af 5 år skal begynde at af-tage fjernvarme.

I det følgende forholder GasNet sig til hver af de fire årsager.

Ad. 1) Gaspriserne er højere nu end ved konverteringen af Sulsted

Denne påstand er ikke sand. Gasprisen består af 3 priselementer; spotprisen, afgifter(energi-, CO₂- og NO_x-afgifter) og distributionstariffer (Distributionstarif til distributionselskab, energisparebidrag, PSO, transportbetaling ved TSO, nødforsyningsbidrag). Hertil kommer også en handelsomkostning og abonnementsbetalinger, men disse må umiddelbart kunne forventes konstante over perioden.

Ovenstående graf viser udviklingen i gasprisen siden 2014, hvor den lilla linje angiver den samlede gaspris opgjort på de tre priselementer, mens de farvede områder viser tidspunkterne for kampagnerne i henholdsvis Sulsted og Storvorde/Sejflod samt etableringsperioden i Sulsted.

I kampagneperioden for konvertering af Sulsted til fjernvarme lå gasprisen mellem 7 og 7,5 kr./Nm3 imens gasprisen havde været endnu højere i perioden op til. I Etableringsperioden faldt prisen til mellem 6 og 7 kr./Nm3.

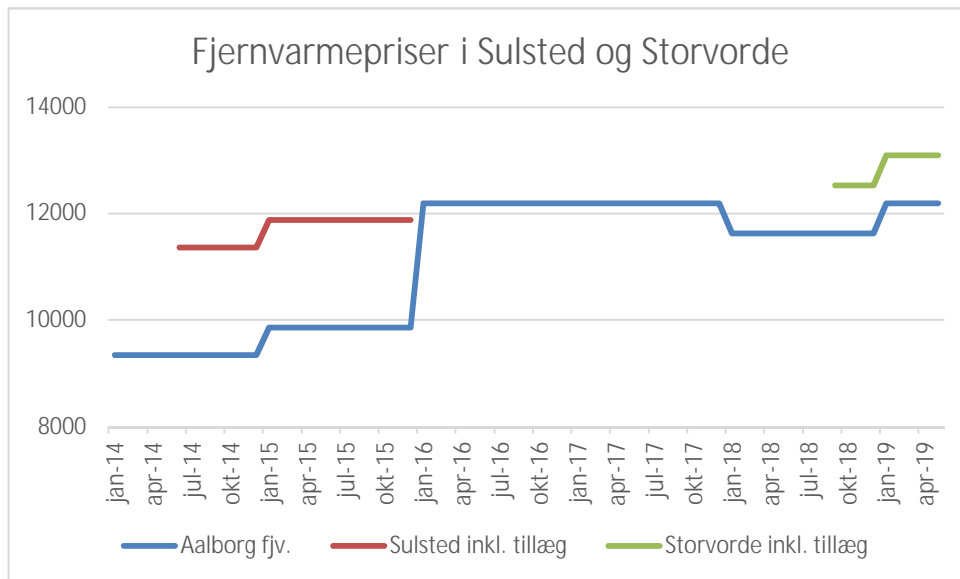
Under den igangværende kampagneperiode i Storvorde/Sejflod er prisen på naturgas faldet fra ca. 7 kr./Nm3 til 5,6 kr./Nm3 i dag. Samtidigt har kunderne i perioden op til været forvendt med gaspriser mellem 6 og 7 kr./Nm3. Gaspriserne er i dag lavere end det var tilfældet da borgerne i Sulsted skulle tage stilling til konvertering til fjernvarme. Dette er formentligt også en af årsagerne til den mindre interesse i Storvorde/Sejflod.

At gaspriserne i dag skulle være højere end ved konverteringen af Sulsted kan således ikke være en årsag til ikke at lægge GasNets foreslåede scenarie for tilslutningstakt til grund.

Ad. 2 – Kraftvarmetillægget er lavere i Storvorde/Sejflod end i Sulsted.

Det er korrekt, at kraftvarmetillægget er lavere i Storvorde/Sejflod end det var tilfældet i Sulsted. Dette siger dog ikke i sig selv noget om hvordan fjernvarmens konkurrencedygtighed overfor alternativer har udviklet sig.

Aalborg Varme har generelt hævet prisen over de sidste år om end prisen i 2017 igen blev midlertidig nedsat grundet tilbagebetaling til kunderne. På baggrund af forsyningstilsynets prisopgørelse per. 1. august de enkelte år har jeg opgjort udviklingen i varmeprisen for Aalborg Varme for et standardhus. Det er klart, at det er med en vis usikkerhed angående prisen de enkelte måneder, men tendensen over årene burde være retvisende.

Den generelle prisstigning for Aalborg varme overstiger forskellen mellem kraftvarmetillæggene i Sulsted og Storvorde/Sejflod, hvorfor en boligejer i Storvorde/Sejflod kan se ind i en årlig fjernvarmeregning, der er 1.800 kr. højere end det var tilfældet for en boligejer i Sulsted, da vedkommende skulle træffe sin beslutning i 2014.

Det anførte argument vedrørende et lavere kraftvarmetillæg i Storvorde/Sejflod sammenlignet med Sulsted betyder således ikke at fjernvarme i dag er mere konkurrencedygtigt overfor alternativer end det var tilfældet i 2014 ved konverteringen af Sulsted. Argumentet kan således ikke være årsag til ikke at lægge GasNets foreslåede scenarie for tilslutningstakt til grund. Derimod er den samlede fjernvarmepris i Storvorde formentligt en af årsagerne til en mindre interesse for fjernvarme i Storvorde/Sejflod end i Sulsted.

Ad 3 Tilbud om Varme+

Tilbuddet om Varme+ har allerede været markedsført i et halvt år, hvorfor betydningen af det nye varmforsyningsprodukt allerede må være afspejlet i områdets interesselikendegivelse.

Ad 4 Passiv tilslutning

Kunderne i området har haft mulighed for passiv tilslutning i 3 måneder, men der kan ganske givet være et større potentiale herfor, som vil fremkomme ved yderligere nogle måneders kampagne. Passiv tilslutning har dog ikke en direkte effekt på starttilslutningen, men er derimod et mål for antallet af konverteringer de efterfølgende 5 år.

Tilbuddet om passiv tilslutning kan således godt medføre yderligere interesselikendegivelser, men disse bør alene betragtes som en kvalificering af de tilslutninger, der vil komme fra år 2-5, hvor det i de samfundsøkonomiske beregninger antages, at yderligere 25 % vil konvertere til fjernvarme.

Samlet set finder GasNet ikke, at Aalborg Varmes begrundelse for at undlade at lægge GasNets scenarie for tilslutningstakt til grund holder vand.

5.3. Opsamling

Såfremt nye oplysninger lægges til grund til at ændre den påkrævede starttilslutning i projektforslaget bør ny viden angående den videre tilslutningstakt tillige lægges til grund. For sammenlignelige projekter i GasNets forsyningsområde er der ingen erfaringer der viser, at det er

sandsynligt at opnå 90 % tilslutning fra gaskunderne i løbet af 10 år efter blot at have en starttilslutning (inkl. passivstik) på 35 %.

Såfremt starttilslutningen reduceres, og tilslutningen efter 10 år afledt også reduceres, vil det ikke være samfundsøkonomisk fordelagtigt at konvertere til fjernvarme. En dispensation fra kravet om 50 % starttilslutning på det foreliggende grundlag vil med altovervejende sandsynlighed medføre, at Aalborg Kommune tillader gennemførelse af et projektforslag, der ikke er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige.

6. Afsluttende bemærkninger

Endvidere gøres opmærksom på, at GasNet skriftligt skal underrettes om kommunens afgørelse, jf. Projektbekendtgørelsens § 29.

GasNet forbeholder sig yderligere bemærkninger. Undertegnede står til rådighed, hvis der er spørgsmål.

Med venlig hilsen

Martin Therkildsen
Analytiker, energiplanlægning
Energiplanlægning & Udvikling